

COMUNA FRECĂȚEI

DESCRIEREA LOCALITĂȚII

Comuna Frecăței este amplasată în partea centrală a județului Tulcea, delimitată de următoarele teritorii comunale: la nord comuna Somova și municipiul Tulcea, la est municipiul Tulcea, la sud comuna Mihail Kogălniceanu și comuna Nalbant și la vest comuna Izvoarele.

Sub raport climatic comuna Frecăței prezintă o climă continentală cu veri călduroase și ierni geroase cu vânturi puternice. Temperatura medie anuală este de 11°C iar cantitatea medie de precipitații este de 440mm/mp anual.

În prezent, comuna Frecăței este compusă din următoarele unități teritorial-administrative: Frecăței - reședința de comună, Cataloi, Telița și Posta.

1. POPULAȚIA

Conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Tulcea, la ultimul recensământ realizat în teritoriul administrativ al comunei Frecăței se înregistrează 3836 de locuitori, marea majoritate de etnie română

2. INFRASTRUCTURA

a. Drumuri

Comuna Frecăței este amplasată favorabil față de arterele rutiere principale din județul Tulcea la 20 km distanță de municipiul Tulcea; la 60 km distanță de drumul național 22A Tulcea – Hârșova; la 8,0 km de drumul național 22 Tulcea - Constanța și la 14 km de aeroport.

Extremitatea estică a teritoriului comunei este traversată pe direcția N-S și o lungime de 4,0 km de DN 22(E87). Tot DN 22 tranzitează teritoriul comunei din extremitatea nordică pe direcția V-E și lungimea de 1,5 km.

Drumul național 22A tranzitează comuna pe direcția NE-SV și o lungime de 4,0 km. Drumul județean 229A străbate comuna pe direcția SE-NV și lungimea de 19,1 km. Pentru acest drum asfaltat cu starea de viabilitate rea s-a întocmit SF-ul și Proiectul tehnic în vederea executării lucrărilor de reabilitare. Documentația tehnică aparține unui proiect mai amplu "Valorificarea turistică a mănăstirilor tucene prin îmbunătățirea infrastructurii de acces și de mediu" pentru care se preconizează că execuția lucrărilor să înceapă în cursul anului 2010.

Accesul la Mănăstirea Celic Dere este asigurată de DJ 229F cu lungimea de 0,350 km. Lucrările de îmbunătățire a condițiilor de circulație pe acest sector de drum vor începe tot în cursul anului 2010.

Legătura cu gara Cataloi este asigurată prin DC 55, asfaltat, în lungime de 0,6 km, în stare foarte rea.

Legătura cu Somova se face prin DC47, cu lungimea de 8,0 km din care 4,0 km pe teritoriul comunei. Este din pământ și starea de viabilitate este foarte rea.

Rețeaua stradală din intravilanul localităților comunei însumează 72,62 km, din care 25,3 km în Frecăței; 18,22 km în Cataloi; 16,86 km în Poșta și 12,24 km în Telița. Pentru reabilitarea infrastructurii stradale, comuna a inițiat întocmirea Studiilor de Fezabilitate și urmează să acceseze fondurile necesare pentru execuția lucrărilor.

c. Apă și canal

Nu există canalizare sau stație de epurare în comuna Frecăței și nici inițiative pentru un astfel de sistem.

d. Comunicații

Infrastructura de telecomunicații este acoperită pe toate căile, telefonie fixă, mobilă, televiziune prin cablu - deși accesul la aceste mijloace, mai ales la servicii de internet este limitat: doar 5-7% din populație are acces la internet.

b. Deșeuri

Comuna Frecăței este membră în „Asociația de Dezvoltare Interjudețeană a Infrastructurii de Deșeuri menajere” Tulcea, organism ce are ca obiectiv general monitorizarea, supervizarea și implementarea „Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor în județul Tulcea”, proiect finanțat din fonduri europene nerambursabile, prin POS Mediu.

3. FINANȚE LOCALE

Gradul de îndatorare al Primăriei este 0.

În anul 2009, în bugetul comunei a fost prevăzută suma de 3.518.000 lei, atât la venituri cât și la cheltuieli.

4. ACTIVITĂȚI ECONOMICE

Dezvoltarea comunei Frecăței din punct de vedere economic se bazează pe **sectorul agricol**, care înregistrează o creștere, și pe beneficiile pe care le pot aduce noile investiții.

Sectorul privat dispune de 70 IMM-uri înregistrate și active. Singura cale de contact a Primăriei cu aceste firme constă în acordare de facilități prin racord de apă, de electricitate și de comunicații. Principalul contribuitor la taxele colectate la bugetul local în anul trecut este **Depozitul de semințe Cataloi**, contribuție în proporție de 80%.

Cei mai atractivi factori din comunitate pentru potențialii investitori sunt resursele eoliene, suprafața arabilă extinsă și fertilă. Prin opoziție, obstacolele pentru potențialii investitori sunt: distanța mare față de centrul de județ și gradul de îmbătrânire ridicat al populației, ceea ce reduce capacitatea de adaptabilitate a forței de muncă la cerințele actuale.

În ultimii trei ani se înregistrează o îmbunătățire a mediului de afaceri și o creștere lentă a puterii economice a comunității, însoțită de o creștere a veniturilor.

5. PREOCUPĂRI PENTRU DEZVOLTAREA LOCALĂ

Primăria a inițiat un proiect de regenerare rurală care începe în anul 2008 și se încheie în anul 2009. Planul a fost aprobat de Consiliul Local și vizează extinderea suprafeței de vegetație în comună.

În ceea ce privește gradul de asociativitate, comuna Frecăței face parte din **Asociația de Dezvoltare Durabilă a Județului Tulcea**, care are 33 de comune în componență și a fost înființată cu obiectivul specific de atragere de fonduri structurale.

Proiectele considerate prioritare pentru comună sunt reabilitarea infrastructurii rutiere și reabilitarea patrimoniului local, constituit din cele 4 biserici.

Proiectele prioritare ale comunei Frecăței (Sursa: Primăria Frecăței)

Nr. Crt.	Titlu proiect	Finantare (surse)	Valoare (mii lei)	Stadiu proiect	Termen finalizare proiect
I	Lucrari in continuare				
1.	Proiect integrat „Renovare, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”	Măsura 3.2.2. PNDR	1075	În curs de evaluare	-

6. RESURSE NATURALE GENERALE

Drept caracteristică aparte, comuna Frecăței dispune de suprafețe forestiere semnificative, parțial exploatare.

În ceea ce privește **resursele naturale de sol**, exceptând porțiunea vestică, restul teritoriului comunei este acoperit de depozite loessoide, formate în partea medie și superioară a Pleistocenului. Acestea prezintă resurse importante disponibile pentru exploatare.

Alte tipuri de roci, ceva mai noi, care s-au format în Jurasicul inferior sunt reprezentate îndeosebi de trei corpuri mai mari, două situate între satele Cataloi și Frecăței iar un al treilea la câteva sute de metri sud de localitatea Poșta. Rocile sunt reprezentate prin gresii și argilite și prezintă resurse mari.

Exploatarea de substanțe minerale solide

Pe teritoriul acestei comune s-au exploatat gresie, calcar și dolomit. În împrejurimile localității Frecăței s-a extras în carieră (amplasată în Dealul Verde, la 5 km nord-vest de localitate și 2 km de șosea) un calcar triasic de culoare deschisă și roșiatic, marmorat și brecios. S-a exploatat pe plan local pentru întreținerea drumurilor și fabricarea varului.

În vatra localității Cataloi, la 6 km de stația CFR cu același nume, s-a extras un calcar negricios, fosilifer, cu treceri spre breccii calcaroase și cu intercalații de marne calcaroase cenușii. Calcarul extras s-a folosit pentru construcția fundațiilor de case și stratului de uzură al șoselelor. Poate folosi și la confecționarea de molane, plăci, dale și lucrări monumentale.

Tot în zona Cataloi, în Dealul Imalac, la 0,5 km de tunel, în stația CFR Cataloi, s-a exploatat un dolomit calcaros alb, până la cenușiu (cu 17,91 % MgO și 31,99 % CaO). S-a folosit pentru necesități locale. Se poate întrebuința și în siderurgie.

În sudul localității Posta și la 1,5 km de drumul județean spre Niculițel, în Dealul Ghel-Tepe, s-a extras o gresie fin granulară. S-a folosit ca piatră pentru drumuri și pentru necesitățile localnicilor.

La marginea localității Telița, în versantul Dealului Drăgaica, s-a exploatat pentru necesități locale (inclusiv construcția podului de peste Valea Morilor) o gresie calcaroasă, cenușie, compactă, dură, alternând cu bancuri de conglomerate.

7. DIRECȚII DE ACȚIUNE RECOMANDATE (Studiu realizat de Grupul de Economie Aplicată – 2008)

I. EXTINDEREA REȚELELOR DE APĂ ȘI REALIZARE SISTEM DE CANALIZARE

Deși conform informațiilor obținute de la primărie un proiect de realizare a unui sistem de canalizare nu se află pe agenda prioritară a comunei, considerăm că este prioritar să se deruleze un astfel de proiect. Întrucât se manifestă tendințe de emigrare a tinerilor și îmbătrânirea populației, comuna Frecăței trebuie să furnizeze servicii publice de bază (sisteme funcționale de alimentare cu apă și de canalizare) pentru a-și păstra locuitorii și atrage noi locuitori. Un avantaj comparativ semnificativ este realizarea sistemului de canalizare. Infrastructura de bază de acest gen este imperios necesară în vederea dezvoltării durabile a comunei. Pe lângă aceste argumente, infrastructura de bază (rețele de apă, canalizare, drumuri) se înscrie în prioritățile Uniunii Europene privind noile state membre, cerințe reflectate și în programele și strategia de dezvoltare a României.

Surse de finanțare: Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Măsura 3.2.2. „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”, fonduri proprii și/sau atrase: contractare credit bancar.

II. DEZVOLTAREA SECTORULUI AGRICOL

Comuna Frecăței dispune de un potențial agricol semnificativ dar insuficient exploatat. Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) susține dezvoltarea sectorului agricol și silvic prin sprijinirea creșterii competitivității entităților (IMM-uri, asociații de producători) care activează în domeniu. Axa 1 a PNDR „Creșterea competitivității sectorului agricol și silvic” prin Măsura 1.2.1. „Modernizarea exploatațiilor agricole” și Măsura 1.2.3. „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere” stimulează inițiativele în domeniu.

Pe baza acestor observații și a problemelor identificate (rolul redus pe care Primăria îl deține în prezent în ceea ce privește sprijinirea sectorului privat) recomandăm ca Primăria Frecăței să desfășoare permanent pe perioada 2008-2013 sesiuni de informare a unităților agricole privind oportunitățile de dezvoltare existente. Primăria trebuie să joace un rol de catalizator/inițiator în acest proces întrucât există informații conform cărora producătorii sunt derutați și neinformați privind șansele existente. O altă măsură propusă este încurajarea asocierii producătorilor mici în vederea creșterii expertizei și puterii acestora. Primăria poate juca un rol hotărâtor în acest sens de asemenea.

Surse de finanțare: Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Axa 1 „Creșterea competitivității sectorului agricol și silvic”, Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole” și Măsura 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere.”

8. PATRIMONIUL CULTURAL - POTENȚIAL TURISTIC

Patrimoniul local reprezentat prin Mănăstirea Celic, resursele naturale reprezentate de fondul forestier și gradul scăzut de poluare sunt premise pentru dezvoltarea turismului în comuna Frecăței.

9. DATE DE CONTACT

Primăria Comunei FRECĂȚEI, cod 827075

Primar Gheorghe RÂUREANU – P.D.L.

Telefon 0240/548014

Fax 0240/548291